

В. В. РАМАНЕНКА

БЕЛАРУСКАЯ МОВА

СШЫТАК
ДЛЯ ЗАМАЦАВАННЯ
ВЕДАЎ

2
клас

УРОК 2. ГУКИ І ЛІТАРЫ

- ❶ Прачытайце загадку. Запішыце адгадку. Падкрэсліце словы з гукамі [ц], [г], [дз'].

Крыл не маюць, а лятуць,
Ног не маюць, а бягуць.
Не ў вадзе, але з вадюю,
Адгадайце, што такое? _____

- ❷ Прачытайце сказы. Якія словы ў іх лішнія? Выпішыце іх. Падкрэсліце літары і, дз, ц.

Матуля адпрахавала слязіны,
сукенку, футра, каліцько,
хустку.

У дупле жывуць восы, дзяцел,
вабёрка, барсук, сава.

У вырай палляцелі ластайкі,
жураўкі, сарокі, лебедзі.

УРОК 3. ГУКІ І ЛІТАРЫ

- 1 Складзіце рыфму (па ўзоры).

Дождж — хваля.

Дзень — , трава —

цень — , джыма —

- 2 Раздзяліце словы на дзве групы. Запішыце іх.
Падкрэсліце цвёрдыя зычныя.

Капуста, груша, рэпа, агурок, вішня, морква,
сліва, яблык.

Садавіна

Агародніна

- 3 Дапішыце галосныя літары ў словы.

Л _ _ , з в _ н _ ч _ к _ , ц _ л _ я _ н _

р _ ж _ , _ ст _ р _ , п _ в _ н _

Для даведкі: астра, півоня, лілея, ружа, цюльпан,
званочак.

УРОК 18. НАЦІСК

- ❶ Дاپішыце патрэбныя па сэнсе словы, каб атрымаліся спалучэнні слоў. Устаўце ў пропускі літару **i**. Пастаўце націск у словах.

к^ал^ін _ца,

спад^ан _ца,

сун^а _ца,

л^і _о _ца,

о _н _ца.

- ❷ Дапоўніце сказы. Вызначце націск у словах.

ку^ак^іце.

ква^акае.

ла^аўкае.

вы^а.

і^аркэ.

ро^аскае.

га^аўкае.

УРОК 19. ПРАВАПІС СЛОЇ З ЛІТАРАМИ О, Э — А

- 1 Прачытайце. Пастаўце націск у словах.

Стрэхі, ногі, цэны, савы, двор,
рэчка, шэпт, стрэлы, мажры,
рэкі, стол, чорка, каласы.

- 2 Змяніце словы па схеме **многа** → **адзін**. Пастаўце націск.

Савы — , вяды — ,
сакны — , ногі — ,
рэкі — , стрэлы —

- 3 Змяніце словы так, каб замест **о** стала **а**.

Боб, хворы, горы, кот, лось, пчолы, горад, дом,
жолуд, мост, хлопец, добры.

Blank handwriting practice lines.

УРОК 32. ЗВОНКІЯ І ГЛУХІЯ ЗЫЧНЫЯ ГУКІ. ІХ АБАЗНАЧЭННЕ НА ПІСЬМЕ

- ❶ Спішыце пары слоў, устаўце прапушчаныя літары і падкрэсліце іх.

Плады — пло_, грыбы — гры_, сады — са_, агароды — агаро_, лясы — ле_, усходы — усхо_, рыба — ры_ка.

- ❷ Падбярыце і запішыце словы ў сказы па сэнсе.

Скрытна скача па дрэвах прылажуня

самы дужы звер

і лось баяцца яго

Добра лазіць па дрэвах драпежная

Для даведкі: алень, вавёрка, мядзведзь, рысь.

УРОК 33. ЗВОНКІЯ І ГЛУХІЯ ЗЫЧНЫЯ ГУКІ. ІХ АБАЗНАЧЭННЕ НА ПІСЬМЕ

- 1 Дапоўніце сказы словамі. Устаўце прапушчаныя літары. Запішыце гэтыя сказы.

У класе вучні пісалі

Залаты _____ ні _____ ка _____
да _____.

Дзецюм спадабалася чароўная

На зямлю апусцілася цёмная

Мы з мамай пеклі

Для даведкі: ка_ка, но_, перака_, кола_, піро_.

- 2 Якія звонкія і глухія гукі не маюць пары? Запішыце іх.

УРОК 42. СЛОВЫ, ЯКІЯ НАЗЫВАЮЦЬ ПРАДМЕТЫ

1 Напішыце, што абазначаюць гэтыя словы.

Алурок — алародніна.

Вужа —

шчупак —

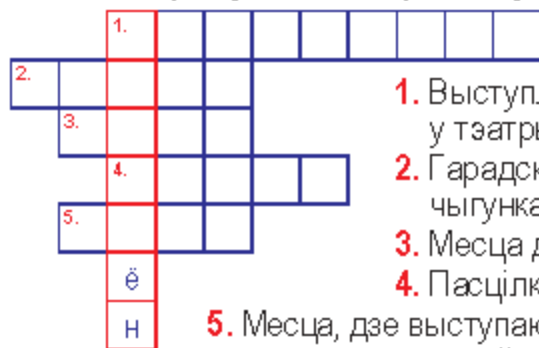
карова —

маліны —

бусел —

шапа —

2 Разгадайце крыжаванку. Як называецца месца для спартыўных спаборніцтваў?

1. Выступленне артыстаў у тэатры.

2. Гарадская падземная чыгунка.

3. Месца для адпачынку.

4. Пасцілка на падлозе.

5. Месца, дзе выступаюць дрэсіраваныя жывёлы, клоўны, акрабаты.

УРОК 43. ПРЫНАЗОЎНІК

- 1 Запішыце прыназоўнікі са словамі.

У + лесе, полі, хаце;

На + зямлі, дошцы, снезе;

За + ракой, гарой, бабуляй.

- 2 Складзіце спалучэнні слоў. Запішыце іх праз коску. Падкрэсліце прыназоўнікі.

на стале

у возеры

ляціць

за медам

па галінках

скача

рыба

абрус

УРОК 52. СКАЗ

❶ Са слоў складзіце сказы і запішыце іх.

сонца, хмары, закрыві.

падарыў, бацька, камкі, сыну.

у, чытаць, не, лес, птушак.

школьным, у, кутку, вавёрка.

прыроды, жывой, жыве.

❷ Якія знакі згубіліся? Пастаўце знакі прыпынку.

— Твар мыў

— Мыў

— Вушы мыў

— Мыў

— Шыю мыў

— Мыў

— Рукі мыў

— Не, забыў

А. Вольскі

ЗМЕСТ

Урок 1–3. Гукі і літары	1
Урок 4–5. Беларускі алфавіт	4
Урок 6–8. Напісанне вялікай літары ў словах	6
Урок 9–12. Гукі [y], [ÿ]. Правапіс слоў з ў	9
Урок 13. Склад. Падзел слоў на склады	13
Урок 14–15. Перанос слоў	14
Урок 16–18. Націск	16
Урок 19–20. Правапіс слоў з літарамі о, э — а	19
Урок 21–23. Правапіс слоў з літарамі е, ё — я	21
Урок 24–25. Цвёрдыя і мяккія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме ..	24
Урок 26–27. Зычныя гукі [т] — [ц] і [д] — [дʲ]	26
Урок 28–29. Няпарныя цвёрдыя зычныя гукі. Правапіс слоў з імі	28
Урок 30–33. Звонкія і глухія зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме ...	30
Урок 34–37. Падоўжаныя зычныя гукі. Іх абазначэнне на пісьме	34
Урок 38–39. Раздзяляльныя знакі — апостраф (') і мяккі знак (ь)	38
Урок 40. значэнне слова	40
Урок 41–42. Словы, якія называюць прадметы	41
Урок 43–44. Прыназоўнік	43
Урок 45–47. Словы, якія называюць прыметы	45
Урок 48–49. Словы, якія называюць дзеянні прадметаў	48
Урок 50–53. Сказ	50
Урок 54. Тэкст	54
Урок 55–56. Загаловак і тэма тэксту	55
Урок 57–59. Слоўнікавыя словы	57
Урок 60–63. Паўтарэнне	60